

Startbijeenkomst Participatie Community

Van de Academische Werkplaats Jeugd Inside Out

Datum 29 maart 2021
Aantal deelnemers 19

Opening, voorstellen

Joke Stoffelen heet iedereen van harte welkom bij de startbijeenkomst van de Participatie Community. Er is een mooie mix van jongeren en opvoeders die belangstelling hebben voor meedoen met projecten en onderzoeken binnen de Academische Werkplaats Jeugd (AWJ) Inside Out.

Wat is de AWJ?

Renske Koordeman is de coördinator van de AWJ en geeft een toelichting, zie ook <https://www.insideout.nl/>. De AWJ is een samenwerkingsverband tussen instellingen van (jeugd)zorgorganisaties, gemeenten, onderzoeksinstituten en cliëntvertegenwoordiging. Voor een volledig overzicht klik [hier](#). De onderzoeken van de AWJ richten zich op de vraag hoe jeugdzorg aan jongeren kan worden verbeterd. Daarvoor worden subsidies aangevraagd en promotieonderzoeken verricht. De cliëntcommissie en Participation community zorgen ervoor dat de stem van de mensen om wie het gaat, een plek krijgt binnen de projecten.

Wat is participatie in onderzoek?

We hebben 3 jongeren uitgenodigd om te vertellen over hun ervaringen met onderzoek.

Bente van Oort

Bente heeft zelf onderzoek gedaan naar jongerenparticipatie in onderzoek. Het ging over revalidatiegeneeskunde. De lessen die daaruit naar voren zijn gekomen, zijn breed toepasbaar. De presentatie is naar de aanwezige leden verstuurd.

Jongerenparticipatie in onderzoek houdt in dat jongeren, projectleiders en onderzoekers als gelijkwaardige partners samenwerken. Het zijn als het ware collega's van elkaar met ieder een andere rol. Voordelen zijn dat deelname van jongeren met ervaringen in een bepaald onderwerp leidt tot betere onderzoeksuitkomsten. Dit leidt weer tot betere producten die aansluiten bij de jongeren die ze moeten gebruiken. Voor de jongeren die meedoen leidt dit ook tot het leren van nieuwe dingen en meer zelfvertrouwen.

Voordelen van jongerenparticipatie

Voor jongeren

- Meer (zelf)vertrouwen
- Nieuwe vaardigheden en ervaringen
- Mogelijkheid om in contact te komen met leeftijdsgenoten
- Bewustwording van hun vermogen om andere jongeren te helpen
- Creëren van gebruiksvriendelijkere producten

Voor onderzoekers

- Verbeterde toepasbaarheid en kwaliteit van onderzoek
- Betere prioritering van onderzoeksvragen
- Meer geloofwaardigheid en interesse in het onderzoek
- Positieve bijdrage aan dataverzameling
- Een uniek perspectief voor data - analyse

Naast voordelen noemt Bente ook uitdagingen.

Voor jongeren is het risico dat ze alleen voor de vorm meedoen aan en in onderzoek. Daarnaast geven jongeren aan het spannend te vinden om bij te dragen. Dit heeft volgens haar ook deels te maken met het (vak)taalgebruik van onderzoekers. Daarnaast speelt vraagverlegenheid een rol bij jongeren, maar ook bij onderzoekers.

Onderzoekers geven ook aan moeite te hebben met het ontwikkelen van een fijne samenwerking met de jongeren. Onderzoekers willen jongeren niet extra belasten en nog meer inbreng en vrijetijd vragen. Het is goed om hierover met elkaar te praten.

Bente geeft ook nog een overzicht van do's en don'ts:

Do's	Don'ts
Vraag jongeren wanneer, hoe en waarom ze betrokken willen worden	Betrek jonge mensen niet bij het project, alleen omdat het 'juist' lijkt. <i>Toelichting</i> Je moet jongeren betrekken omdat het van waarde is voor het onderzoek en de inhoud en niet alleen omdat het in de voorwaarden staat.
Communiceer duidelijk over verwachtingen en vervolgstappen	Verwacht niet dat jonge mensen zich aanpassen aan de werkwijze van de projectleiders. <i>Toelichting</i> Dit heeft vooral betrekking op de tijdsplanning en dat jongeren participeren op het moment dat het de projectleiders en onderzoekers uitkomt.
Zorg voor regelmatige check-ins	Creëer geen ongelijkheid tussen projectleiders en jongeren. <i>Toelichting</i> Hier gaat het met name om het fatsoenlijk waarderen van jongeren als gelijkwaardig partner voor hun bijdrage en in hun rol.
Zorg ervoor dat de betrokkenheid van jongeren bij onderzoek flexibel kan zijn	Overweidig de jongeren niet. <i>Toelichting</i> Ga hierover met elkaar in gesprek. De ene jongere is de andere niet.
Zorg ervoor dat de organisatie ondersteunt	Zorg voor niet te veel restricties in het project.

Samenvattend gaat het om *vragen, communiceren en zorgen voor elkaar*.

Het onderzoek heeft ook een aantal modellen voor jongerenparticipatie opgeleverd die in de praktijk worden gebruikt. De *jongerenraad* en *jongerenadviesraad* zijn veelgebruikte vormen om participatie vorm te geven. Belangrijke uitkomst van het onderzoek is dat er niet *één* model is dat in alle situaties werkt. De zoektocht naar het juiste model is de grote uitdaging, altijd situationeel en context-afhankelijk. Aanpassing van model aan behoeften van onderzoekers en jongeren zijn belangrijk. Ook is het goed om periodiek een zelf-evaluatie te doen en ook de samenwerking te bespreken en onderdeel van die evaluatie te maken.

Belangrijkste lessen

- Jongerenparticipatie levert veel op, maar er zijn meerdere manieren en niet één manier die succes heeft. Het is samen in dialoog de juiste keuzes maken.
- Vraag, communiceer en zorg voor elkaar.
- Denk gezamenlijk goed na over het model wat past bij de situatie.
- Leer samen door te **doen** dus: start, ontdek, leer en verbeter.
- De participatiematrix is een goed hulpmiddel.

Rudi Manhoef

Rudi is jongerenadviseur in het project iamYu, zie <https://www.iamyu.nl/> Met het project wordt een app ontwikkeld die de communicatie tussen jongeren en behandelaren moet verbeteren. Belangrijk is voor Rudi dat participatie in elk vlak van de participatiematrix een rol krijgt en het valt hem op dat dit continue aandacht nodig heeft. De meerwaarde zat en zit hem in het feit dat jongeren die meedoen veel vragen hebben waar onderzoekers in eerste instantie niet bij stilstonden. Het onderzoek loopt nog en op dit moment is er een pilot met een app, die ook met jongeren is ontworpen.

Belangrijke factor is het tijd nemen op een moment dat ook jongeren tijd kunnen vrij maken voor participatie. Verder noemt Rudi samen eten en tijd voor ontmoeting en informeel gesprek. Serieus genomen worden en enthousiasme vanuit beide partijen werken helpend. Jongeren worden ook ingezet als ambassadeurs voor de app.

Zie meer over dit onderzoek op https://youtu.be/f_c04rASh78

Evi van Arragon

Evi is actief voor de projecten *Verkorten residentiële verblijfsduur* en *Suicide*.

Voor haar zit grote meerwaarde in de meerstemmigheid en het verschillende perspectief wat jongeren/ouders en onderzoekers hebben op een bepaald vraagstuk. Ervaringen betrekken helpt bij een project. Het zal altijd een zoektocht blijven hoe je zo iets goed doet. Het onderzoek is uitgevoerd door Shireen Kaijadoo van Karakter. Ook zijn bij dit project jongeren betrokken bij alle fases van het onderzoek en dat dit de resultaten positief beïnvloed heeft. Dus vanaf het idee tot het eindverslag. Als voorbeeld geeft ze dat er bij de interviews altijd ook een ervaringsdeskundige meeding, samen met de onderzoeker. Dit heeft voor de jongeren die bevroegd worden meerwaarde. De verhalen die naar boven zijn gekomen maakte enorme indruk. Het advies van Evi is dan ook om altijd met twee personen interviews af te nemen, omdat het helpt om ook als onderzoekers en ervaringsdeskundige naderhand ervaringen uit te wisselen.

Er is voor het werven van respondenten een filmpje gemaakt, wat goed heeft gewerkt. Belangrijke waarde is dat het ook voor de ervaringsdeskundige een meerwaarde heeft om dit te mogen doen. Evi geeft aan het meelesen met het onderzoek en het doen van onderzoek ook leuk is om te doen. Jongeren waren ook betrokken bij het schrijfproces rond de subsidie-oproep, schrijven van de concept-rapportage en verantwoording.

Een voordeel was ook dat door de aanwezigheid van jongeren de drempel voor deelnemers werd verlaagd. Evi geeft aan dat het voor haar ook aansluit bij de opleiding die ze op dit moment volgt. Wat mensen leren en hoe belangrijk dat voor de toekomst is, wordt vaak niet voldoende belicht bij het vertellen over wat meedoen oplevert. Er zijn veel verschillende behoeften bij ervaringsdeskundigen. Zie meer over dit onderzoek op <https://youtu.be/K86I8dZYQUo>

Meer lezen?

- [Deel 1](#) van een tweeluik over do's en don'ts over jongerenparticipatie.
- [Deel 2](#) van een tweeluik over do's en don'ts over jongerenparticipatie.
- Lees hier meer over het onderzoek: <https://publicaties.zonmw.nl/jongerenparticipatie-in-onderzoek/deel-i-organisatie-van-jongerenparticipatie-in-onderzoek/>
- Lees hier meer over jongerenparticipatie: <https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/jeugd/jongerenparticipatie-in-onderzoek/>
- Lees hier meer over het participatiekompas: <https://participatiekompas.nl/>
- Lees hier meer over de participatiematrix: <https://www.kcrutrecht.nl/producten/participatiematrix/>
- Lees hier meer over jongeren & patiëntenorganisatie: <https://jongpit.nl/10-puntenplan-overbrugt-kloof-tussen-jongeren-en-patientenorganisaties/>